

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ ДОЦЕНТ ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ОФТАЛМОЛОГИЈА НА ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр.2002-302/10 од 12.12.2023 година донесена на 313. седница на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки, одржана на 12.12.2023 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите звања за наставно-научната област офталмологија (30219) на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниот состав:

- д-р Невенка Лабан-Гучева, редовен професор во пензија за наставно-научната област офталмологија - претседател;

- д-р Страхил Газепов, вонреден професор за наставно-научната област офталмологија, вработен во Клиничка болница - Штип и на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип - член;

- д-р Билјана Ивановска-Ациевска, насловен вонреден професор за наставно-научната област офталмологија на Факултет за медицински науки, вработена во ПЗУ Специјализирана болница по офталмологија „Деница“ - член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 24.11.2023 година и во предвидениот рок се пријави:

насл. доц. д-р Беким Татеша, доктор на медицински науки – клиничка медицина, специјалист по офталмологија, вработен во ЈЗУ Универзитетска клиника за очни болести при Клиничкиот центар во Скопје.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Насл. доц. д-р Беким Татеша е роден на 13.9.1969 г. во Струга. Основно училиште завршува во ОУ „Браќа Миладиновци“ во Струга. Средно училиште завршува во ЦСО „Хајдар Души“ во Ѓаковица, Косово, насока Лаборант по биологија, со просечен успех 5,00 и добитник на Вукова награда за одличен успех. Дипломирал на Медицинскиот факултет во Загреб, Република Хрватска, во 1998 год. со просечен успех 8.03.

По завршен стаж и полагање на државниот испит бил ангажиран во Заводот за нефрологија во Струга, како лекар секундарец во Одделот за хронична хемодијализа.

Во 2002 год. добива и ја започнува специјализацијата по офталмологија во Универзитетската клиника за очни болести во Скопје. На 15.3.2007 год. со успех го положува специјалистичкиот испит и се стекнува со звање специјалист по офталмологија и е систематизиран во Одделот за страбизам и педијатриска офталмологија.

Во 2008 год. се стекнува со титула помлад асистент на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје по предметот Офталмологија.

Во 2009 год. под супервизија на проф. д-р Ана Орос, по првпат го воведува скринингот на прематурна ретинопатија во Р.Македонија.

Во 2011 год. учествува со оригинален труд на „Веил Корнел“ семинарот во Салцбург, Австрија, и добива прва награда од „Веил Корнел“ Медицинскиот колеџ во соработка со Австриско-американската фондација.

Во 2012 год. запишува трет циклус студии во Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, насока Клиничка медицина - Офталмологија и истите ги завршува со просечна оценка 9,37 со 181 ЕКТС кредити. Докторската дисертација под наслов „Прематурна ретинопатија – скрининг и современа терапија“ ја брани во 2016 година и се стекнува со научно звање: доктор на медицински науки – клиничка медицина.

Како специјалист-офталмолог е вработен во Универзитетската клиника за очни болести во Скопје. Од 2005 година, каде што работи и до денес, во дијагностика, третман и следење на пациентите со различна офталмолошка патологија. Учествува со сопствени трудови и излагања на три македонски и пет меѓународни офталмолошки конгреси. До сега има објавено три научни труда во списанија со импакт фактор, како и пет труда во списанија со меѓународен уредувачки одбор. Во 2013 година бил на студиски престој во Офталмолошката клиника за микрохирургија на око во Киев, Украина. Во 2014 година на Медицинскиот факултет при Универзитетот „Дерахпаша“ во Истанбул, Турција, на хирургија на страбизам и конгенитална катаракта, како и на Медицинскиот факултет при Медицинскиот универзитет во Софија, Бугарија, за едукација во полето на детска офталмологија и хирургија на страбизам.

Член е на македонско списание за офталмологија и рецензент на стручно-научно списание *Медикус*, *Physioacta* и *архиви на јавно здравје*. Бил член на Комисија за ревизија на наод, оценка и мислење за утврдување на инвалидност, односно неспособност за работа при владата на Р.Македонија, Министерство за труд и социјална политика, 2017 год. Член на Комисија за лекови за хумана употреба при Агенција за лекови и медицински средства – МАЛМЕД, 2017 год. Член на Испитна комисија за полагање на прв дел од стручен испит, Лекарска комора на Република Македонија, 20.9.2016 год.

Член е на повеќе медицински организации како: Здружение на офталмолози на Р.Македонија, Здружението на офталмолози на Република Хрватска, Европското здружение за страбизам и Американската академија за офталмологија (ААО). Одлично ги владее англискиот, хрватскиот и турскиот јазик.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање доцент

Општи и посебни услови кои насл. доц. д-р Беким Татешки ги исполнува за избор во звање согласно со Законот за високо образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научно звање на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови:

– просек од додипломски студии – 8,03 (Медицински факултет при Универзитет во Загреб);

- специјализација по офталмологија (завршена на Катедрата по офталмологија на Медицинскиот факултет, УКИМ);
- научен степен - доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа офталмологија, стекнат на Медицинскиот факултет при УКИМ;
- во последните пет години (пред објавување на огласот за избор) има објавено шест научни трудови во меѓународно признаени списанија, индексирани во меѓународни бази на податоци;
- потврда за познавање на англиски јазик.

Посебни услови:

- Учествува во меѓународен научноистражувачки проект како национален координатор: “Global Retinoblastoma Presentation 2017 study” во склоп на “Retinoblastoma Research Network, International Center for Eye Health – London” и Национален координатор на меѓународен научен проект: “EUSCREEN VISION MACEDONIA” во склоп на Erasmus MC, room Ee-1667;
- Препораки од двајца професори од соодветната област.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Врз основа на член 75 од Законот за високо образование, член 33 од Статутот на Медицински факултет, Наставно-научниот совет, на својата 15. редовна седница, одржана на ден 22.5.2008 година донесува Одлука за избор на д-р Беким Татеши за избор на помлад асистент по предметот Офталмологија. Според предвидената програма, ги организира вежбите од горенаведениот предмет.

Насл. доц. д-р Беким Татеши, покрај високата професионалност во стручниот ангажман, покажува и посебен интерес кон научноистражувачката работа. Има објавено единаесет трудови во меѓународни, индексирани научни списанија и околу четириесет трудови објавени во книгите на апстракти. Учествува на бројни конгреси, симпозиуми, семинари, како во земјава така и во странство. Активното учество го реализира со презентација на оригинални трудови и како поканет предавач. Од особен интерес и се истражувањата од полето на прематурна ретинопатија, хирургија на страбизам, детска офталмологија и факохирургија.

Во овој извештај се елаборирани и евалуирани трудовите на насл. доц. д-р Беким Татеши публикувани само во последните пет години.

Трудови објавени во списанија со меѓународен уредувачки одбор

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Година на излегување на списанието
1.	Беким Татеши, Сузана Кленкоски	„Прематурна ретинопатија кај прематуруси родени над 30-та гестациска недела и родилна тежина над 1500 грама – 10 годишни резултати“	2021, Vol. 26 (2): 150-153 2021, Vol. 26 (2): 150-153 Medicus	2006

2.	Vesna Dimovska Jordanova, Bekim Tateshi	“The relevance of structure- function correlation in diagnosis glaucoma”	2018, Vol. 23(2): 178:185 Medicus	2006
3.	K. Svojgr, <u>G. Tamamyan</u> , A . T a n d i l i , B Tateshi...	“Incidence of retinoblastomahas increased: results from 40 European countries”	Volume 128, number 9, September 2021, Elsevier/ISSN0161- 6420 American Academy of Ophthalmology	1979
4.	Анита Божиноска, Беким Татешки	„Паралитичен страбизам – афекција на n.abducens (VI)”	2021, Vol. 26 (1): 85-88. Medicus	2006
5.	Global Retinoblastoma Study Group (... B.Tateshi...) Corresponding Author: Ido Didi Fabian, MD, London School of Hygiene & Tropical Medicine, Keppel Street, London WC1E 7HT, United Kingdom (didi@ didifabian.com)	“Global Retinoblastoma Presentation and Analysis by National Income Level”	2020;6(5):685- 695.doi:10.1001/ Jamaoncol.2019.6716 <u>Article Information</u> <i>JAMA Oncol</i>	2015
6.	ID Fabian, <u>AW Stacey</u> , A Foster, TT Kivelä ... B Tateshi...	“Travel burden and clinical presentation of retinoblastoma: analysis of 1024 patients from 43 African countries and 518 patients from 40 European countries”	2021; 105 :1435-1443. British Journal of Ophthalmology	1917

Евалуација на трудовите за избор на д-р Беким Татешки (публикувани во последните пет години)

1. **Беким Татешки**, Сузана Кленкоски. „Прематурна ретинопатија кај прематуруси родени над 30-та гестациска недела и родилна тежина над 1500 грама – 10-годишни резултати“. *Medicus* 2021, Vol. 26 (2): 150-153.

Во овој оригинален труд се анализира можноста за развој на РОП и потребата за третман кај предвремено родени бебиња, родени помеѓу 30-та и 36-та гестациска недела и родилна тежина над 1500 грама. Во оваа ретроспективна студија беа анализирани податоци за предвремено родени деца во периодот од 2010-2020 година. Во Република Северна Македонија за скрининг на РОП се користат препораки од Американското здружение за детска офталмологија и страбизам каде што е јасно дефинирано вклучување на скрининг програмата за РОП на сите предвреме родени деца со родилна тежина (РТ) од 1500 грама или помалку и / или родени во 30 гестациска недела (ГН) или порано и избрани новороденчиња со родилна тежина помеѓу 1500-2000 грама со нестабилен клинички тек.

2. Vesna Dimovska Jordanova, **Bekim Tateshi**. "The relevance of structure-function correlation in diagnosis glaucoma" Medicus 2018, Vol. 23(2): 178:185

Во овој оригинален труд е прикажано раното дијагностицирање на глаукомот како клучна улога во однос на изборот на третман и неговата ефикасност. Дијагностицирањето на болеста и изборот на третман треба главно да бидат базирани на вкупните податоци добиени од сите дијагностички методи кои обезбедуваат сознанија во однос на структурното оштетување на видниот нерв (проценка на папилата на видниот нерв, перипапиларните ретинални нервни влакна и мерењата на макуларната дебелина), како и испитување на ретиналната сензитивност преку состојбата на видното поле. Секако, стандардните клинички испитувања треба да претставуваат темел за поставување на дијагнозата, кои треба да бидат надградени со современите „имиџинг“ технологии. Главната дилема кај клиничарите се однесува на прашањето за потенцијалната супериорност на една од групите на дијагностички методи во однос на останатите. Честата неконзистентност во наодите помеѓу овие две групи на испитувања ја потврдува неопходноста од развој на други мерни единици како стандарди кои ќе ја рефлектираат корелацијата помеѓу структурните и функционалните испитувања

3. Global Retinoblastoma Study Group ..., K Svojgr, G Tamamyan, A Tandili, **B Tateshi**... "Incidence of retinoblastoma has increased: results from 40 European countries" American Academy of Ophthalmology, Volume 128, number 9, September 2021, Elsevier/ISSN0161-6420

Во овој оригинален труд произлегува дека ретинобластомот е најчестиот интраокуларен малиген тумор. Инциденцата на овој тумор е 1 случај на 15 000 до 18 000 живородени, или приближно 12, 6 или 4 случаи на 1 милион деца помлади од 5, 10 или 15 години. Целта на оваа мултицентрична ретроспективна студија е да се процени инциденцата на ретинобластом низ европските земји во временска рамка од 1 година. Податоците беа собрани преку меѓународна, мултицентрична, 1-годишна анализа. Накратко, центрите за третман на ретинобластом ги пријавија сите нови случаи на ретинобластом кои беа дијагностицирани помеѓу јануари 2017 и декември 2017 година. Конечната анализа ги вклучуваше само оние земји кои ги опишаа нивните податоци како целосни. Комисиите за хумана етика на Лондонската школа за хигиена и тропска медицина, како и етичките комитети на сите локални болници ја одобрија студијата. Сите истражувања се придржуваа до начелата на Декларацијата од Хелсинки. Барањето за информирана согласност беше отфрлено поради ретроспективната природа на студијата.

4. Анита Божиноска, **Беким Татешки**. „Паралитичен страбизам – афекција на n.abducens (VI)“ Medicus 2021, Vol. 26 (1): 85-88.

Во овој приказ на случај е презентираан пациент со паралитичен страбизам кој е вид на неконкомитантна кривогледост која настанува како резултат на пареза или парализа на еден или повеќе екстраокуларни мускули. Резултат е на афекција на три околомоторни нерви (n.oculomotorius (III), n.trochlearis (IV), n.abducens (VI)). Во трудот прикажуваме жена на 65-годишна возраст со паралитичен страбизам со афекција на n.abducens, која се жали на кривење на десно око кон внатре, ограничено движење на булбусот кон надвор, појава на дупли слики и намалена видна острина. Цел на трудот е преку приказ на случај да се презентира дека 45% припаѓа на афекција на овој нерв и да се потенцираат современите модалитети на третман.

Лекувањето на паралитичниот страбизам е долготраен процес, кој првенствено опфаќа симптоматска и каузална терапија, аплицирање на фолија призма во тек на 6 месеци, па потоа хируршки третман. Во однос на хемоденервација

со ботулински токсин В во третман на страбизам се состои од ретроспективни студии, кохортни студии или прегледи на случаи. Овие даваат корисни информации, но потребно е појаснување за ефективната употреба на ботулински токсин како независен модалитет на третман. При повеќе рандомизирани контролни испитувања се покажале различни резултати почнувајќи од недостаток како профилатички третман при акутна парализа на n.abducens, до слаб одговор, и кај пациенти кои побарале повторен третман. Стапката на компликации во овие студии се движела од 24% до 55%.

5. Global Retinoblastoma Study Group ... **B. Tateshi**. Global Retinoblastoma Presentation and Analysis by National Income Level. Corresponding Author: Ido Didi Fabian, MD, London School of Hygiene & Tropical Medicine, Keppel Street, London WC1E 7HT, United Kingdom (didididifabian.com)

JAMA Oncol. 2020;6(5):685-695. doi:10.1001/jamaoncol.2019.6716

Раната дијагноза на ретинобластом, најчестиот интраокуларен карцином, може да го спаси и животот и видот на детето. Сепак, доказите сугерираат дека на многу деца ширум светот овој тумор се дијагностицира доцна. Според нашите сознанија, клиничката слика на ретинобластом никогаш не била проценета на глобално ниво. Целта на овој труд е да се пријави степенот на ретинобластом при дијагнозата кај пациентите ширум светот во текот на една година, да се испита поврзаноста помеѓу клиничките варијабли и нивото на националниот приход и да се истражат факторите на ризик за напредната болест при дијагнозата.

Оваа студија се проценува дека опфатила повеќе од половина од сите нови случаи на ретинобластом ширум светот во 2017 година. Децата од земји со ниски приходи, каде што лежи главниот глобален товар на ретинобластом, се претставиле на постара возраст со понапредната болест и покажале помал дел од фамилијарна историја на ретинобластом, веројатно затоа што многумина не достигнуваат возраст за раѓање. Имајќи предвид дека ретинобластомот е излечлив, овие податоци се загрижувачки и наложуваат интервенција на национално и меѓународно ниво.

Потребни се дополнителни студии за да се испитаат факторите, освен возраста, кои можат да бидат поврзани со напредната болест кај земји со ниски примања.

6. ID Fabian, AW Stacey, A Foster, TT Kivelä... **B Tateshi**... Travel burden and clinical presentation of retinoblastoma: Analysis of 1024 patients from 43 African countries and 518 patients from 40 European countries-*British Journal of Ophthalmology* 2021;105:1435-1443.

Дистанцата на патување од дома до центар за лекување, кое може да влијае на фазата при дијагнозата, не е испитано за ретинобластом, најчестиот карцином на очите во детството. Во овој труд имавме за цел да го истражime патувањето и неговото влијание врз клиничката презентација кај голем примерок на пациенти со ретинобластом од Африка и Европа.

Во оваа cross-sectional студија вклучени се 518 пациенти со ретинобластом кои не биле на третман, кои живеат во 40 европски земји и 1024 пациенти кои не биле на третман со ретинобластом кои живеат во 43 африкански земји.

Дојдовме до заклучок дека во 2017 година помалку од половина од очекуваниот број на пациенти со ретинобластом пријавени во африканските центри за упатување, што укажува на слаба свест или други бариери за пристап. И покрај релативно пократкото растојание поминато од африканските пациенти, тие се појавија со болест во подоцнежна фаза. Здравствената едукација за ретинобластом е потребна за негувателите и здравствените работници во Африка

со цел да се зголеми стапката на рано дијагнозирање и да се промовира раното упатување на болните деца.

Трудови презентирани како постери, усни излагања и како поканет предавач на меѓународни конгреси и симпозиуми во последните пет години

7. **Татешки Б.** Синузити како предизвикувачи на очни инфекции. Повикан предавач на 1. Рино форум, хирургија на нос и параназални синуси, база на черепот, риносептопластика со меѓународно учество. Здружение на лекари по оториноларингологија на Македонија. Скопје, 21-23 септември 2017 год.

8. **Татешки Б.** Исјановски И., Голубовиќ М., Јорданова Димовска В. Прематурна ретинопатија, IV Конгрес на офталмолози на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, септември 2017.

9. Vesna Dimovska, Irina Bogdanova, **Bekim Tateshi**. Central corneal thickness and glaucoma. IV Конгрес на офталмолози на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, септември 2017.

10. Исјановски И, Саздовска С, **Татешки Б.** Голубовиќ М, Јорданова Димовска В. Определени ризик-фактори за прематурна ретинопатија. IV Конгрес на офталмолози на Македонија со меѓународно учество, Охрид, Македонија, септември 2017.

11. **B. Tateshi**. Retinopathy of prematurity in Republic of Macedonia – 5 years study. VIIth national congress of Albanian ophthalmological society, Tirana 2018.

12. **B. Tateshi**. Acute acquired comitant esotropia and excessive smartphone use. VIIth national congress of Albanian ophthalmological society, Tirana 2018.

13. **B. Tateshi**, Dimovska V. Retinopathy of prematurity in Republic of Macedonia – 5 years study. XI International symposium of national academy Glaucoma foundation, Sofia, 2018.

14. Valvita RECI, **Bekim Tateshi**, Sebahete Ahmeti, Sheribane Emini, Atifete Taravari. Diabetic retinopathy, as a case of blindness and challenge of cotemporary medicine: a paper review. Ist international scientific conference of faculty of medical sciences, Tetova, 2016.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Насл. доц. д-р Беким Татешки е особено активен во унапредување на развојот на детската офталмологија. Воведува два нови методи – скрининг и третман на прематурна ретинопатија со анти ВЕГФ терапија и ласерфотокоагулација, за прв пат во Македонија. Резултатите од воведувањето на оваа нова постапка, д-р Татешки ги презентира на стручни и научни собири, а исто така издаден е и труд во меѓународно списание поврзан со истата тематика. Вториот новитет е воведување на нови методи на хирургија на страбизам, а тоа е минимална инвазивна техника на хирургија на страбизам.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Насл. доц. д-р Беким Татешки, доктор на медицински науки – клиничка медицина од областа офталмологија е пријавен кандидат на Конкурсот за избор на наставник во наставно звање доцент за наставно-научната област офталмологија (30219) – еден извршител на Факултетот за медицински науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Тој со офталмолошката дејност професионално се занимава дваесет години. Насл. доц. д-р Беким Татешки е активен во унапредување на работата на Кабинетот за прематурна ретинопатија, имплементирајќи сознанија стекнати

на бројни работилници и престои во странство. Неговата научноистражувачка дејност е особено фокусирана на скринингот на прематурна ретинопатија, од која област го одбрал и докторатот. Неговите научноистражувачки капацитети се преточени во многубројни трудови, печатени во меѓународни списанија. Во текот на неговата досегашна кариера има голем број на трудови презентирани како постери и усни излагања на меѓународни конгреси и симпозиуми, додека два пати предава како поканет предавач од страна на организаторите на научно-стручни собири. Големите познавања во областа на офталмологијата и неговата аналитична природа придонесуваат насл. доц. д-р Татеши да биде препознаен како добар рецензент и до сега рецензирал единаесет стручни труда. Од степенот на образование, работното искуство, како и научноистражувачката работа, видлива е способноста на насл. доц. д-р Беким Татеши да пристапува кон самостојни истражувања, да анализира и сублимира резултати. Преку неговите бројни ангажмани, покажал еволутивен развој и стремеж кон подобрување на сопствените вештини, подготвен да прифати работни задачи, предизвици и обврски. Врз основа на приложениот материјал, како и во согласност со Законот за високо образование, Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на **Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип да го избере насл. доц. д-р Беким Татеши во звање доцент во наставно-научната област офталмологија на Факултетот за медицински науки при УГД - Штип.**

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Невенка Лабан-Гучева, редовен професор, претседател, с.р.

Д-р Страхил Газепов, вонреден професор, член, с.р.

Д-р Билјана Ивановска-Аџиевска, насловен вонреден професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1	Избор во звање помлад асистент	10				10
	ВКУПНО					10
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
3	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори) (15/10/5)			3 x 5	15	15
4	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори) (9/6/3)			1x9 2 x 6	9 12	21
10	Одбранета докторска дисертација		8			8
11	Одбранет постдокторски труд или одбранета специјализација		6			6
14	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)			2x3	6	6
22	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско-музички награди			2x10	20	20
23	Студиски престој во странство				8	8
24	Рецензент на научен труд	11	2			22
	ВКУПНО					116
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)			2	8	16
22	Претседател на универзитетски или владини тела	2	10			20
	ВКУПНО					36
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					152